

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГІ

МАГИСТРАТУРА ДЕҢГЕЙІ

7M01404 – Жалпы дамудың пәндік мамандандырылған педагогтарын даярлау

(Дене шынықтыру және спорт)

2019-2020 оқу жылы

Пәндер циклі	Пән атауы және олардың негізгі бөлімдері	Еңбек салымы (ECTS)
БП	БАЗАЛЫҚ ПӘНДЕР ЦИКЛІ	15
1	Дене тәрбиесі мен спортты басқару теориясы мен технологиясы	
	Басқару – дене мәдениеті-спорттық ұйымдардың құрамды бөлігі ретінде. Дене мәдениетін басқару технологиясы. Дене мәдениетінің теориясы мен басқаруды ақпараттық қамтамасыз ету. Дене мәдениеті және спортты басқарудың нормативтік-құқықтық негіздері. Басқарушылық шешім – дене мәдениеті менеджментінің жүйелілік құралы ретінде.	5
	Дене мәдениеті қозғалысын басқару	
	«Дене мәдениеті қозғалысын басқару» жалпы теориялық циклдың кәсіби пәндерінің бірі болып табылады. Ол дене шынықтыру және спорт мамандығы магистранттарына арналған және дене мәдениеті мамандарын ұйымдастыру және басқарудың теориялық және практикалық білімдермен қаруландыру. «Дене мәдениеті қозғалысын басқару» пәні мекеме жүйесінің және дене мәдениеті және спорт дамуының әлеуметтік үрдісін талғамды басқарудың ғылыми негізін құрайды. Пәннің әдіснамалық негізі кибернетика және әлеуметтік басқарудың теориясы болып табылады. Бұл жұмыс жаттықтырушылық тәжірибесінде пайда болады және олардың бағдарламасында қажетті бөлімдер және тәжірибелік, семинарлық сабақтар арқылы жүргізіледі.	
2	ЖОО дене тәрбиесінің теориясы мен технологиясы	5
	Жоғары оқу орындарындағы дене тәрбиесін басқару теориясы мен технологиясының негіздері. Студенттердің дене тәрбиесін жоспарлау. ТСТ бойынша студенттердің дене, тактикалық, техникалық, психологиялық және жарыс әрекеттеріне сипаттама. Денсаулық жағдайы, ТСТ бойынша жұмыс істеу қабілетінің көрсеткіштерінің ерекшелігі. Пәнді оқу барысында магистранттар алған білім жүйесі дене мәдениеті және спорт саласындағы кәсіби дүниетаным мен қазіргі кездегі маманның күзінеттілігін қалыптастыруда негізгі орын алады. Аталған пән кәсіби іс-әрекетте пән саласындағы жүйелілік көзқарасты қалыптастыруға бағытталған. Пәнде жаңа технологиялардың негізі және ЖОО дене тәрбиесінің технологиясы және ЖОО дене тәрбиесінің теориясы мен технологиясының ғылыми-теориялық және ұйымдастырушылық-әдістемелік негізі қарастырылады.	
	Спорттың теориясы мен әдістемесі	
	Пәнде дене тәрбиесінің әдістемелік әдістері қарастырылады. «Спорттың теориясы мен әдістемесі» оқу пәні ретінде. Дене тәрбиесі пәні, негізгі ұғымдар және қызметі педагогикалық құбылыс ретінде. Дене тәрбиесін оқытудың қағидалары, құралы, әдістері. Әртүрлі оқу әдістерін қолданудың психофизиоло-	

	гиялық ерекшеліктері. Дене тәрбиесіндегі жасерекшелік негіздері. Қозғалыс, техника-тактикалық әрекеттерге оқытудың теориясы мен әдістемесі. Спорттық жарыстар мен оған спортшыларды дайындау жүйесі. Жарысқа дайындықты күшейтетін күшейтетін және толықтыратын жарыстық емес және жаттықтырудан тыс факторлар.	
3	Фитнес-қызмет саласындағы менеджмент	5
	Дене шынықтыру және спорт басқару әдістемесінің жалпы мазмұны. Менеджмент теориясының негізгі түсініктемесі. Фитнес-қызметтегі басқару теориясының негізгі түсініктемесі және құрылысы. Болжау және даму жоспарларының моделдерін әдістемелерін өңдеу.	
	Дене шынықтыру және спорт менеджменті	
	Дене шынықтыру қозғалысын басқару жүйесінің негізгі ұғымдары мен функциялары. Дене шынықтыру қозғалысын басқару жүйесін қалыптастыру және дамыту. Дене шынықтыру мен спортты басқару теориясының негізгі ережелері. Дене шынықтыру және спортты басқару органдарының жүйесі. ДТЖС басқару функциялары, принциптері, әдістері. Қазіргі экономикалық қатынастар. Қазақстан Республикасында дене шынықтыру білімі жүйесін реформалау және жетілдіру	
КП	КӘСІПТІК ПӘНДЕР ЦИКЛІ	20
4	Олимпиадалық спорттың тарихы	4
	Антикалық Олимпиадалық ойындар. Орта ғасыр мен Жаңа кезеңдегі (1896–1936ж.ж.) Олимпиадалық ойындар. 1896-1936 жылдар аралығындағы Олимпиадалық ойындар. 1948 жылдан қазіргі кезге дейінгі Олимпиадалық ойындар. Олимпиадалық қозғалысты ұйымдастыру.	
	Ежелгі Олимпиадалық ойындар тарихы	
	Пәнде олимпизмді дамыту тенденциялары мен негізгі заңдылықтар, сондай-ақ қазіргі олимпиадалық қозғалыстар мен оның Қазақстан Республикасы мен әлемнің әртүрлі елдерінің дене мәдениеті және спорттың ұлттық жүйесіне тигізетін әсері жайлы мәселелер қарастырылады. Олимпиадалық ойындар мен отандық олимпиадалық қозғалысты ұйымдастыру тарихымен байланысты мәселелер, сұрақтар кеңінен қамтылады. Қазіргі олимпиадалық қозғалыстар, оның субъектісі, қызметтері және халықаралық олимпиадалық комитет жағынан координациялары оқытылады.	
5	Спортшы ағзасының дайындығын басқару	4
	Кіріспе. Спортшының бұлшық ет қимыл барысында ағза жай-күйінің дәрігерлік-биологиялық сипаттамасы. Қозғалыс дағдыларының физиологиялық тетіктері. Ағзаның функционалдық дайындығының жұмыс қабілеттілігін басқарудың үлгі факторы. Дене қасиеттерін басқарудың физиологиялық негіздемелері: дене тәрбиесі мектеп сабақтары, дене шынықтыру мен өндірістік гимнастиканың көпшілік түрлері. Жеке биологиялық қор және оны басқару. Биоритмдердің ағзаның жұмысқабілеттілігіне әсері. Салауатты өмір салтын және сауықтыру дене мәдениетін басқарудың физиологиялық негіздері.	

	Ағзаның жаттыққандығын басқару ерекшеліктері. Дене шынықтыру және спортпен жаттығудың физиологиялық негіздері. Кәсіби-қолданбалы дене шынықтырудың физиологиялық негіздері.	
	Спортшы ағзасының функционалдық жағдайы	
	Әртүрлі жыныстағы және жастағы дене мәдениеті және спортпен шұғылданушылардың функционалдық диагностика әдістерін пайдалану ерекшеліктері. Функционалдық диагностиканың негізгі ерекшеліктері. Дене мәдениеті және спортпен шұғылданатын балаларға функционалдық диагностика өткізу. Электроэнцефалография әдістемесі. Нейроэнергометрия әдістемесі. Омегаметрия әдістемесі. Кадиоинтервалометрия әдістемесі. Тыныс алу қызметін сырттай бағалау әдістемесі	
6	Спорттағы жарақаттану мен оңалу	4
	Дене мәдениеті және спорт сабақтары кезінде спорттық жаттықтырудың жалпы сипаттамасы. Жарақаттанудың түрлері мен жіктелуі. Дене мәдениеті және спорттағы дұрыс берілмеген жүктеме салдары мен жарақат алу салдары. Ішкі ағзалардың жарақаты кезіндегі алғашқы көмек және емдеу. Дұрыс берілмеген жүктемеге байланысты сіңір мен бұлшық еттің жарақаттануы мен зақымдануы. Сүйектердің сынуы спорттық жарақаттану ретінде. Дене мәдениеті және спорт сабағы кезіндегі буындардың типтік жарақаттануы. Жарақаттанудан кейінгі спортшылардың қалпына келуі және қалпына келтіру шаралары.	
	Спорттағы қалыпқа келу	
	Қалыпқа келу әдістері мен құралдарына сипаттама. Қалпына келтіру іс-шараларының ерекшеліктері: педагогикалық, дәрігерлік-биологиялық, психофизиологиялық; өзіне өзі массаж жасау мен спорттық массаж негіздері; өнімді тамақтану мәселелері. Реабилитациялау мен қалпына келтірудің негізгі мақсаты, қағидалары. Сауықтыру дене мәдениетімен шұғылданушылардың жұмысқабілеттілігін көтеру және қалпына келтірудің факторлары. Спорттағы қалпына келтірудің фармакологиялық құралдары.	
7	Олимпиадалық спорт түрлерінен жарыстық әрекетті басқару	4
	Пәнде жарыс әрекетінің құрылымы, жарыс әрекетінің тиімділігін анықтайтын факторлар кең түрде қарастырылады. Таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыс әрекеттерін басқару, таңдамалы спорт түрлерінің жарысты басқару және құру қағидалары сыни ойлауды дамыту мақсатында, жаттығуларды дұрыс таңдау үшін, дене, техникалық және тактикалық дайындықтарды қалыптастыру, жарыс дайындықтарының мәні, мәселелері жайлы сұрақтар қарастырылады. Концептуалды жағдайлар мен қалыптасу тарихы. Олимпиадалық ойындарға әртүрлі ұлттық командаларды дайындау жүйесі. Олимпиада аренасындағы күштің арасалмағы және ең күшті команданың болашағы.	

	Әлем елдерінде ұлттық олимпиада командаларын қалыптастыру	
	Аталған пәнде спорттық іріктеудің теориялық негіздері, іріктеу мақсаты қарастырылады. Іріктеудің негізгі қағидалары, әдістері мен құралдары ашылып көрсетіледі. Олимпиадалық командаларды құруға, іріктеудің дәрігерлік-биологиялық және педагогикалық негіздеріне ерекше көңіл аударылады.	
8	Спортшыларды іріктеу мен бағдарлаудың теориясы (спорт түрі бойынша)	4
	Таңдамалы спорт түрлеріне спорттық іріктеудің теориялық негіздері. Спортшының болашағы. Болжау. Спортшының қозғалыс мүмкіндігі. Спорттық бағдарлау. Таңдамалы спорт түрлеріне іріктеудің мақсаты мен міндеті. Іріктеу факторлары. Таңдамалы спорт түрлеріне генетикалық бейімділік. Таңдамалы спорт түрлеріне іріктеудің негізгі өлшемдері: дарындылық, қабілеттілік және нышаны. Іріктеу жүйесі және ішкі түйсік арқылы бағдарлау. Таңдамалы спорт түрлеріне бастапқы іріктеуді ұйымдастыру және оның құрылымы. Алғашқы спорттық іріктеу. Белсенді және ықылассыз спорттық іріктеу.	
	Спорттағы іріктеу мен бақылау негіздері	
	Спортпен айналысу үшін балаларға бағдар жасау. Таңдамалы спорт түріне алғашқы іріктеу. Таңдамалы спорт түріне спорттық іріктеудің педагогикалық негізі. Іріктеудің педагогикалық сипаттамасы. Педагогикалық тестілеу. Тестілеуді өткізу процедурасы. Таңдамалы спорт түріне іріктеудің дәрігерлік –биологиялық негіздері. Таңдамалы спорт түріне іріктеудің дәрігерлік –биологиялық негіздері. Іріктеудің дәрігерлік –биологиялық мәселелері. Анатомиялық-морфологиялық ерекшеліктер.	

Кафедра меңгерушісі, п.ғ.к., профессор

Мухиддинов Е.М.